

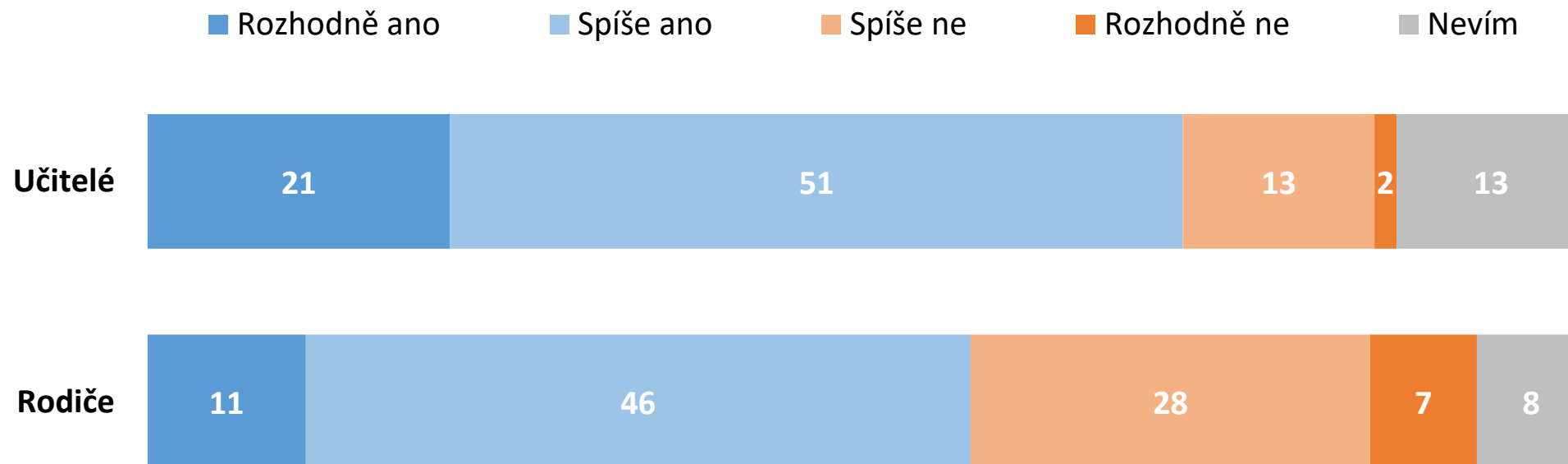
Je smut školou povinná?

*Výsledky výzkumu veřejného mínění na téma **zda a jak**
hovořit s dětmi (nejen ve škole) o umírání a smrti*

Linda Tichotová Fryčová

Patří smrt do výuky?

- **Výsledky průzkumu ukazují, že se zařazením tematiky smrti a umírání do výuky na základních školách a nižších stupních víceletých gymnázií by souhlasilo 72 % učitelů a 57 % rodičů.**
- **Výrazně větší míra odporu tak panuje u dotázaných rodičů, mezi nimiž si více než 1/3 nepřeje, aby byly jejich děti ve škole s problematikou smrti a umírání blíže seznamovány.**

Průzkum

**a.ba
ku.s**
NADAČNÍ FOND

STEM MARK

- Je smrt školou povinná?
- STEM/MARK pro Cestu domů, červen 2021
- 1 036 učitelů a 1 008 rodičů
- Metodika CAWI – online dotazníkové šetření 04–05/2021
- Doplněno kvalitativním výzkumem
- Odborný garant: PhDr. Ludmila Trapková (klinická psycholožka a rodinná terapeutka)

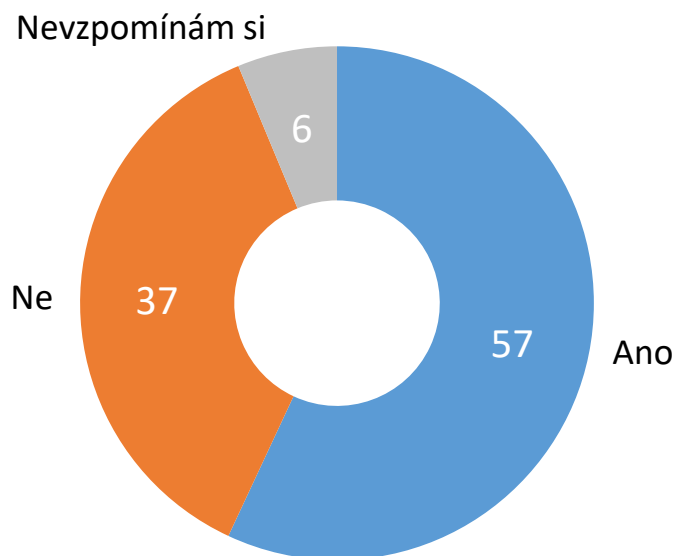
Jak to vidí...

UČITELÉ

Situace spojené s úmrtím řeší většina učitelů

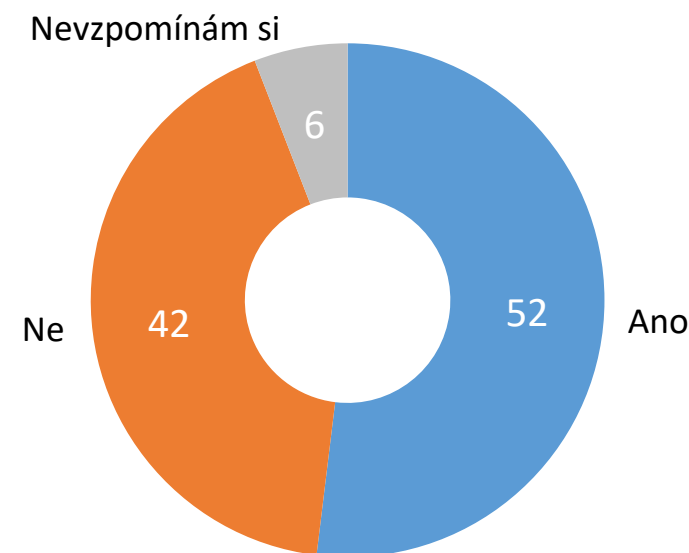
Setkal jste se s nutností řešit situaci týkající se smrti či umírání v rodině některého z žáků?

Q1. Setkal/a jste se během své učitelské praxe s nutností řešit situaci týkající se smrti či umírání (např. nevyléčitelné nemoci) v rodině některého z žáků? Všichni respondenti, n=1036 [údaje v %]

- S nutností řešit situaci spojenou s úmrtím nebo umíráním (např. nevyléčitelné nemoci) v rodině žáka se setkali 4 ze 7 učitelů.

... smrti či umírání někoho z prostředí školy (žáka, učitele, ...)?

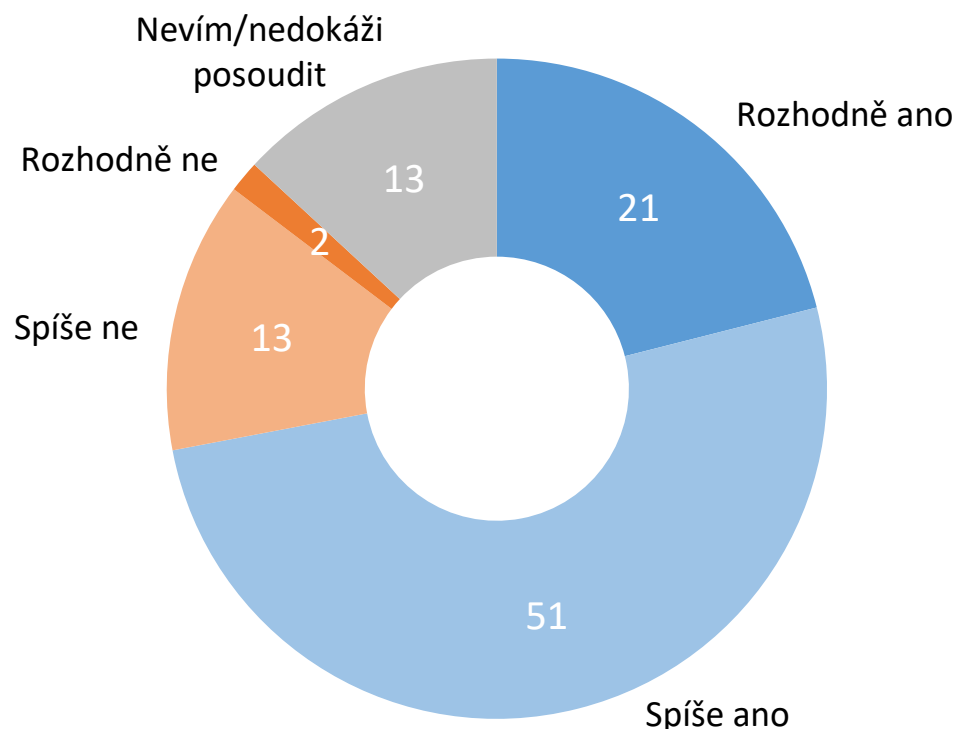

Q1a. Setkal/a jste se během své učitelské praxe s nutností řešit situaci týkající se smrti či umírání (např. nevyléčitelné nemoci) někoho z prostředí školy (žáka, učitele, ...)? Všichni respondenti, n=1036 [údaje v %]

- Podobný podíl učitelů má zkušenost s nutností řešit úmrtí někoho z prostředí školy, např. přímo žáka či učitele.

Smrt a umírání podle učitelů do výuky patří

Mělo by se podle Vás o tématu smrti a umírání mluvit i během výuky a seznamovat žáky s problematikou?

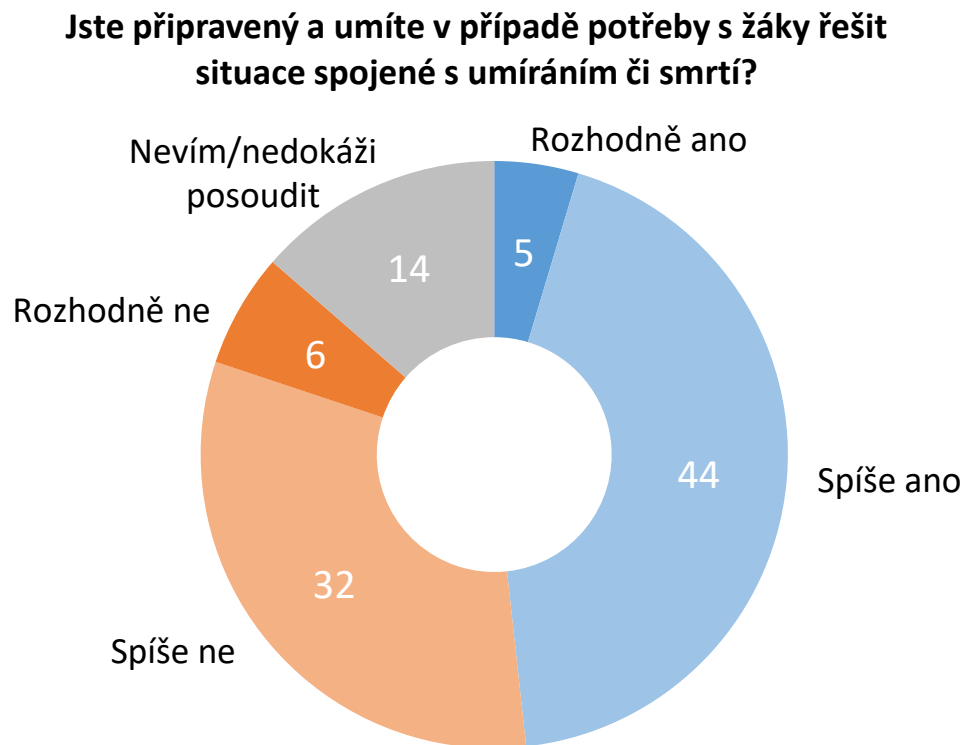

- Téměř tři čtvrtiny učitelů si myslí, že o tématu smrti a umírání by se mělo v rámci běžné výuky mluvit a seznamovat tak žáky blíže s touto problematikou. 15 % učitelů je opačného názoru.
- Trochu častěji by se zařazením témat do výuky souhlasily učitelky-ženy, pedagogové ve věkové skupině 35 až 44 let a vůbec nejvíce specializovaní zaměstnanci: preventisté a výchovní poradci.

Q8. Mělo by se podle Vás o tématu smrti a umírání mluvit i během běžné výuky a seznamovat tak žáky blíže s touto problematikou?

Všichni respondenti, n=1036 [údaje v %]

1/2 učitelů není připravená tyto situace řešit

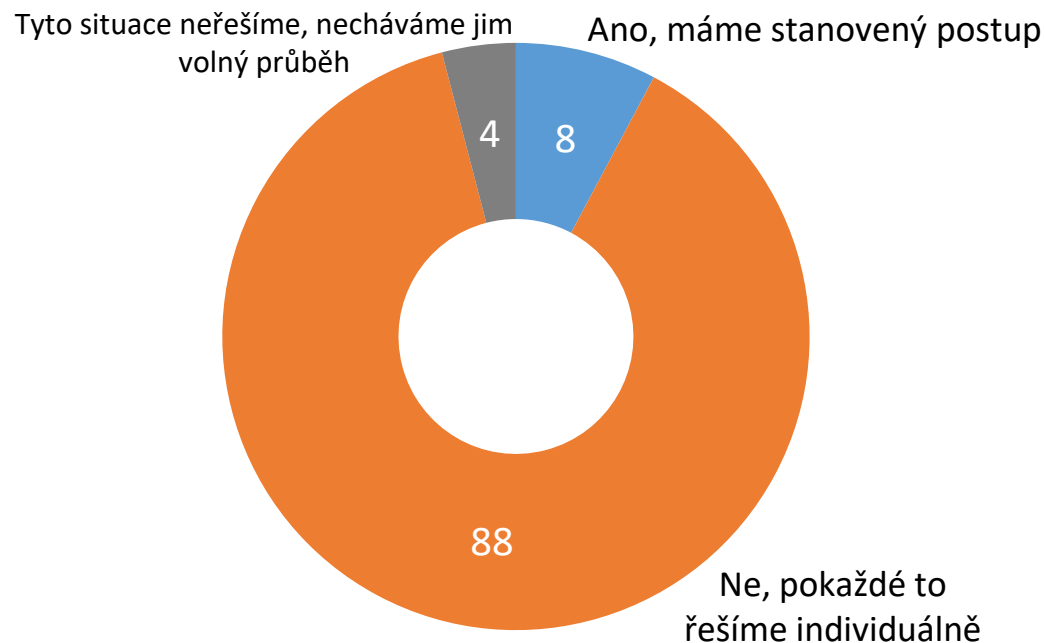
Q12. Řekl byste o sobě, že jste připravený a umíte v případě potřeby s žáky řešit situace spojené s umíráním či smrtí?

Všichni respondenti, n=1036 [údaje v %]

- Necelá polovina učitelů deklaruje, že je připravena a uměla by v případě potřeby řešit s žáky situace spojené s úmrtím či umíráním (jen 5 % však zvolilo možnost *rozhodně ano*).
- Přibližně 2 z 5 si myslí, že by takové situace řešit neuměli a připraveni nejsou. Dalších 14 % pak nedokáže své dovednosti ohodnotit.

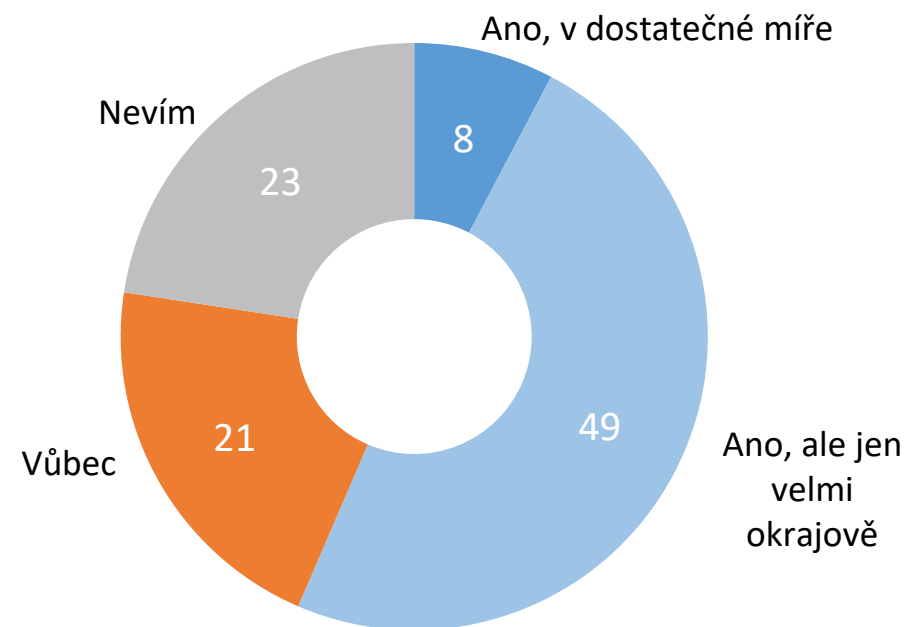
Školy většinou s tématem nepracují promyšleně

Máte ve vaší škole pro tyto situace nastavené nějaké postupy řešení?

Q2a. Máte ve vaší škole pro takové situace (umrtí v rodině žáka nebo někoho přímo z prostředí školy) nastavené nějaké řešení?
Respondenti, kteří se s tím setkali, n=591 [údaje v %]

Řeší se na Vaší škole s žáky téma smrti a umírání v rámci klasické výuky či specializovaných přednášek?

Q7. Řeší se na Vaší škole s žáky téma smrti a umírání v rámci klasické výuky (případně speciálních přednášek)?
Všichni respondenti, n=1036 [údaje v %]

Co by učitelé potřebovali

„Máme základy psychologie a pedagogiky, ale tohle neumíme.“

Jak to vidí...

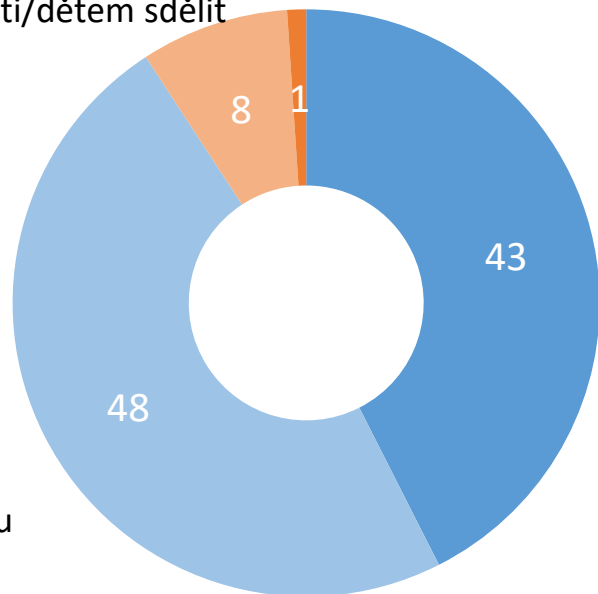
RODIČE

Hovoří rodiče s dětmi o smrti a umírání?

Myslíte si, že byste dokázal/a o diskutované situaci otevřeně hovořit se svým dítětem/děťmi?

Spíše ne, moc bych nevěděl/a, jak to dítěti/dětem sdělit

Rozhodně ano, bez větších problémů bych jim vše vysvětlil/a

Spíše ano, ale měl/a bych trochu obavy

Q4x. Myslíte si, že byste dokázal/a o takové situaci (o úmrtí či umírání v rodině nebo v prostředí školy, například nevyléčitelné nemoci) otevřeně hovořit se svým dítětem/děťmi? Respondenti, kteří situaci úmrtí/umírání v rodině či ve škole zatím nemuseli řešit, n=576 [údaje v %]

Bavil/a jste se někdy s Vašimi dětmi/dítětem, jak si smrt vlastně představují?

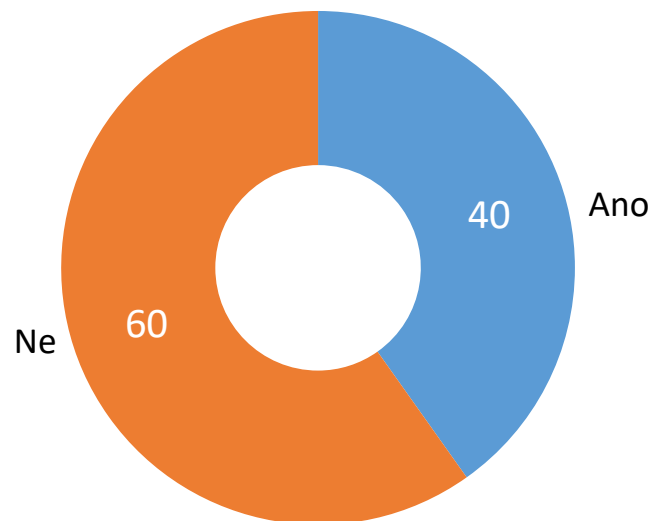

Zatím ne

Q16. Bavil/a jste se někdy s Vašimi dětmi/dítětem, jak si smrt vlastně představují? Všichni respondenti, n=1008 [údaje v %]

Zkušenost

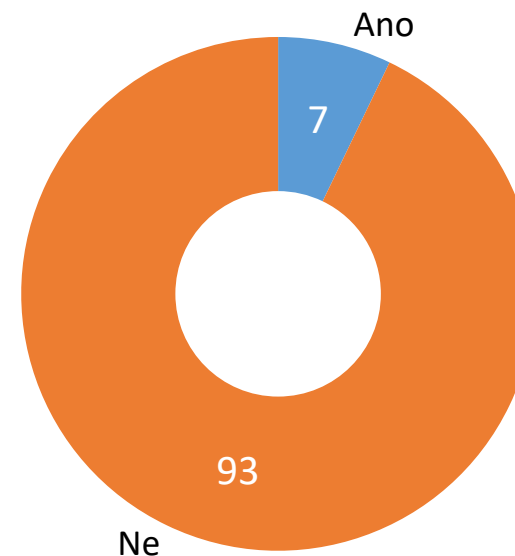
Museli jste v poslední době (kdy Vaše dítě navštěvuje ZŠ) řešit smrt či umírání v rodině?

Q3. Museli jste v posledních letech (v době, kdy Vaše dítě/děti navštěvuje/í základní školu nebo gymnázium) řešit smrt či umírání v rodině?
Všichni respondenti, n=1008 [údaje v %]

- Smrt či umírání v rodině musely řešit 2/5 rodičů. Nejčastěji se jednalo o úmrtí dědy či babičky (z pohledu dětí).

...řešit smrt či umírání někoho z prostředí školy (spolužáka, učitele, ...)?

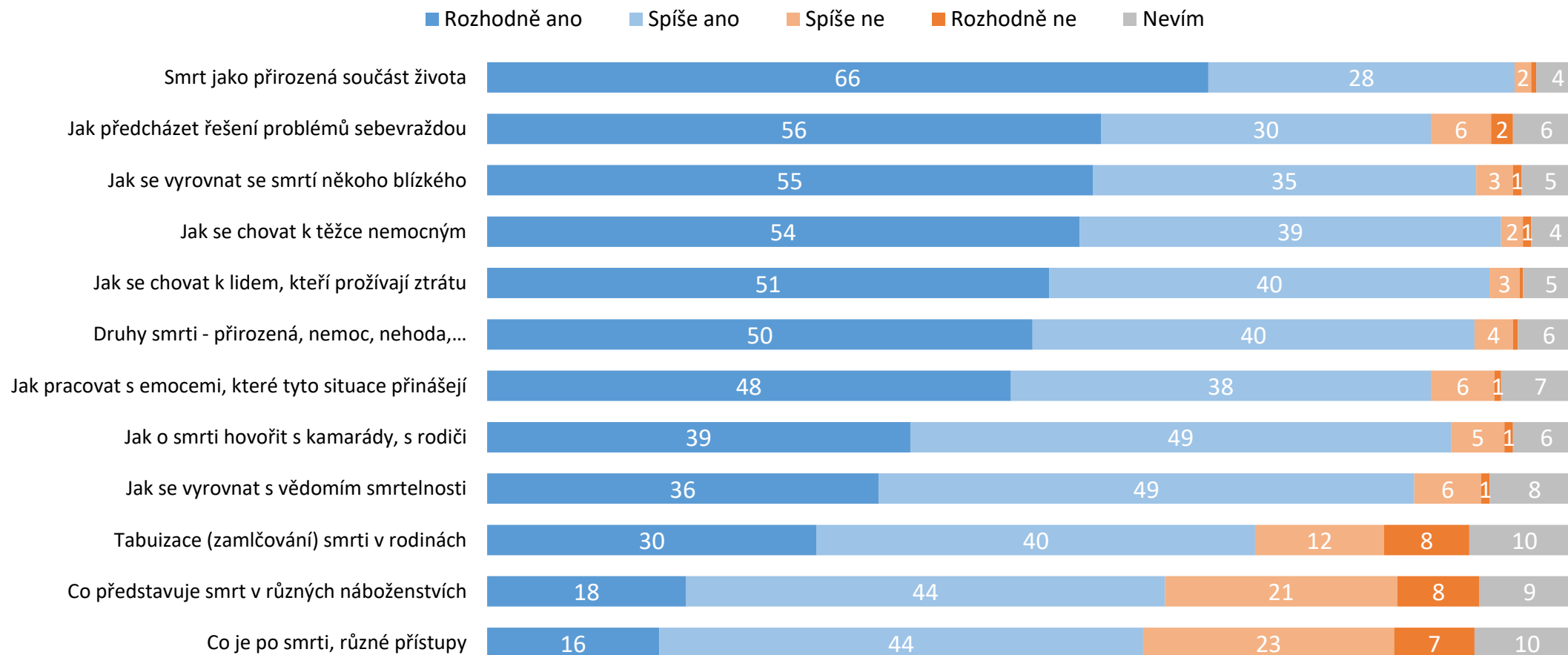

Q3a. Museli jste v posledních letech (v době, kdy Vaše dítě/děti navštěvuje/í ZŠ) řešit smrt či umírání někoho z prostředí školy (spolužáka, učitele, ...)?
Všichni respondenti, n=1008 [údaje v %]

- Smrt či umírání někoho z prostředí školy, kterou dítě navštěvuje, řešilo 7 % dotázaných rodičů.

Očekávání od školy

Jakým tematickým okruhům souvisejícím se smrtí by se měla podle Vás škola věnovat?

Q13. Jakým tematickým okruhům souvisejícím se smrtí by se měla podle Vás škola věnovat? Všichni respondenti, n=1008 [údaje v %]

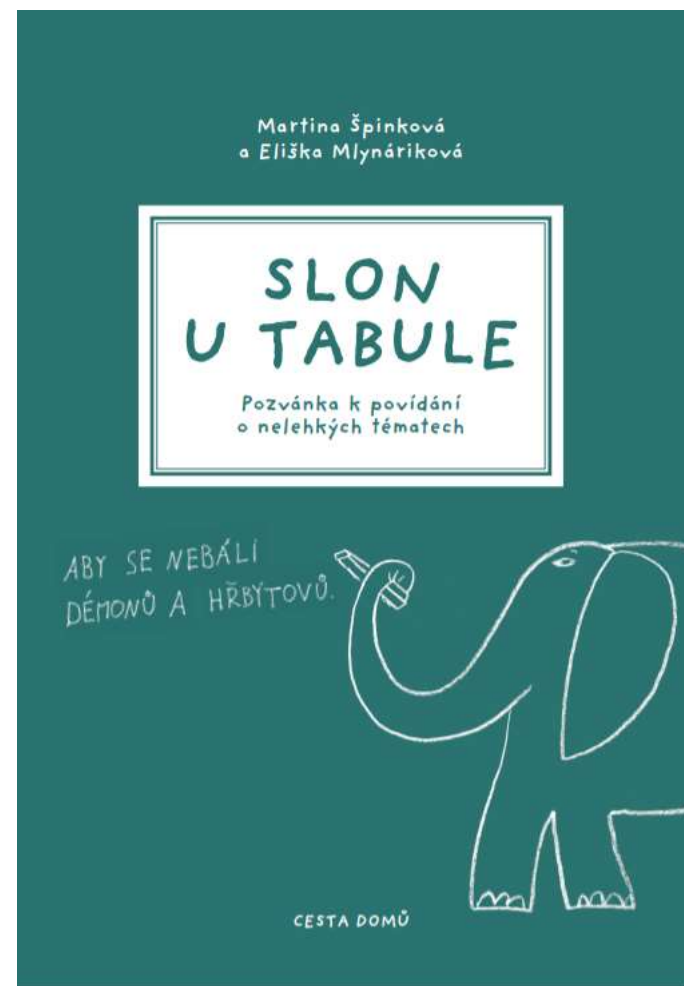
Co z toho všeho plyne

- 1. Detabuizace pokračuje**
- 2. Vzdělávání a cílená podpora pedagogů**

Další informace

- Vše o **výzkumu** na www.cestadomu.cz/je-smrt-skolou-povinna
- **Slon u tabule** (a další publikace z nakladatelství Cesta domů)
- Metodická podpora pro pedagogy (vzorové hodiny)
- E-learning

➔ www.cestadomu.cz/osveta

Je smut školou povinná?

DĚKUJI ZA POZORNOST

CESTA

DOMŮ
20 LET

